

2014-06-06

PERSCOMMUNIQUÉ

De nieuwe nationale consumptieprijsindex (Artikel voor het Economisch Tijdschrift van juni 2014)

De nieuwe nationale consumptieprijsindex (NCPI), waarop de gezondheidsindex gebaseerd is, werd in januari 2014 van kracht. Zoals het om de acht jaar gebruikelijk is, werd de index volledig hervormd, met inbegrip van een totale herziening van het wegingsschema en een aantal methodologische wijzigingen. Hoewel de methodologie van de NCPI terzelfder tijd nauwer werd afgestemd op die van de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP), zouden beide indices nog een uiteenlopend verloop blijven vertonen gelet op de nog bestaande verschillen, onder meer in het wegingsschema, zij het in mindere mate dan tijdens de afgelopen jaren.

De belangrijkste verandering is ongetwijfeld de overgang naar het gebruik van een kettingindex in plaats van een vaste basis. Deze beslissing, die tevens impliceert dat de grote herziening van 2014 de laatste in haar soort was, zal het in de toekomst niet alleen mogelijk maken geleidelijke methodologische wijzigingen vlotter aan te brengen, maar ook en vooral elk jaar het wegingsschema aan te passen, teneinde regelmatig de nieuwe consumptiegewoonten te weerspiegelen.

De ingevoerde verbeteringen aan de meting van het verloop van de huurgelden en van de tarieven van de telecommunicatiediensten waren eveneens prioritair, gelet op het gewicht van de huurgelden en op de ingrijpende veranderingen in de genoemde diensten. Andere aanpassingen zijn bijzonder welkom, zoals die aan de methodologie van de huishoudbudgetenquête of de overgang naar het meetkundig gemiddelde voor de aggregatie op het elementaire niveau van de meeste prijzen van de getuigen. Deze laatste wijziging maakt het mogelijk het substitutie-effect naar minder dure producten weer te geven wanneer de aankopen zich op goedkopere verkooppunten of merktypes richten.

Voorts zou de inflatie volgens de NCPI door de overgang naar het meetkundig gemiddelde en door de nieuwe methodologie voor de telecommunicatiediensten neerwaarts worden beïnvloed. Deze laatste houdt immers beter rekening met de veranderingen in het marktaandeel en verleent een groter gewicht aan mobiele telefoongesprekken, waarvan de prijzen teruglopen, vooral ten opzichte van de vaste telefonie. Die effecten zouden deels worden gecompenseerd door de opwaartse invloed van andere wijzigingen, met name de nieuwe methodologie voor de huurgelden. Hoewel de invloed van de andere methodologische veranderingen op de inflatie als neutraal of verwaarloosbaar mag worden beschouwd, geldt dat niet voor de bijwerking van het wegingsschema, die ook het verloop van de NCPI beïnvloedt.

De toepassing van kettingindexcijfers en de gelijktijdige invoering van een jaarlijks door de Indexcommissie opgesteld programma effenen thans het pad voor geleidelijke en aanhoudende verbeteringen die tegemoetkomen aan de uitdagingen die zich aandienen, zoals de groei van de internethandel, om de impact van die veranderingen in het consumptiepatroon zo goed mogelijk in de index weer te geven.